Lia Brad Chisacof

VOCAȚIA ENCICLOPEDICĂ A LUI IORDACHE GOLESCU

Atunci când ne referim la Iordache Golescu trebuie să începem cu neamul[1] din care se trage, privindu-i cu atenție sigiliul[2] de matostat, în care numele său e scris pe una dintre fațete, cu caractere arabe. Inițialele aceluiași sunt redate cu litere latine, pe o altă față. Sigiliul rotativ e montat într-o semilună de aur, iar partea non-literală reprezintă o scenă din *Alexăndria*, un călăreț îmbrăcat (nimeni altul decât Alexandru Macedon, alias Iskender) care se apără cu o măciucă de o ființă goală. Așadar, o răscruce de civilizații.

Teatrul său, atent studiat de istoricii literari, merită încă o examinare, din perspectiva momentului în care ne aflăm. Mai degrabă situat în zona pamfletelor[3], în care autorul e uneori personaj (ca în *Prescurtă însemnare dă turburarea Țării Românești ce s-a întâmplat la 1821*[4]), dintr-un punct de vedere contemporan, această producție de esență „dramatică" reprezintă o perspectivă esențialmente descriptivă asupra unor evenimente contemporane, aparținând unui înalt demnitar al Țării Românești. Dările din perioada post-fanariotă nu sunt mai mici, răscoala lui Vladimirescu a fost reală, separată de cea a lui Ipsilanti, deranjând o veche ordine, din care Golescu făcea parte.

Condica limbii rumânești, cuprinsă în colecția de manuscrise românești de la Biblioteca Academiei Române, nr. 844–850, e o lucrare de o imensă complexitate, ce se dorește a fi un dicționar al limbii române, fiind totodată și un dicționar român-grec, și o enciclopedie.

În prezenta noastră contribuție ne propunem să relevăm câteva chestiuni legate de redactarea acestei vaste lucrări.

Prima și cea mai importantă ni se pare a fi problema surselor.

O atentă privire asupra unei lucrări complementare cu condica, și anume *Dicționarul grec-român* al lui Iordache, păstrat și el în colecția de manuscrise românești

---

[1] În *Condica limbii rumânești*, ms. rom. 847 BAR, *neam* apare definit la f. 200, ca: „neam, -uri neutr. (ca deal) șî omeniie, șî națiune, șî nație. Toți acei locuitori a unui ținut, unei țări să zic un neam, o națiune, un nație. *Neam* înseamnează șî o familie în parte, cum neam dă Brâncoveni, adică din familia Brâncovenilor. *Neam* înseamnează șî toate acele obraze ce dintr-o căpetenie să trag șî, prin nașterea lor, au asemănare unul cu altul. În neamul omenesc, adică toți oamenii. Neamul oilor, adică toate oile. Neam fămeiesc șî neam bărbătesc...".

[2] Maria Golescu, sigiliul cu legenda turcească a lui Iordache Golescu, în *Cronica Numismatică și Arheologică*, București, 1943, nr. 127–128, și Emil Vârtosu, *Sigiliul cu legenda turcească a lui Iordache Golescu*, în „Hrisovul", II, 1942, p. 203–212.

[3] Vezi P. P. Panaitescu, *Teatrul lui Iordache Golescu*, în *Scrieri alese* (ed. Mihai Moraru), București, 1993, p. 352–361.

[4] *Iordache Golescu. Scrieri alese* (ed. Mihai Moraru, prefață Alexandru Rosetti), București, 1990, p. 90–96.

LR, LXXV, nr. 2–3, p. 195–201, București, 2026

DOI: 10.59277/LR.2026.2-3.01

de la Biblioteca Academiei Române (ms. rom. 852), pare să ne lămurească în legătură cu această chestiune. În această lucrare, de modeste dimensiuni față de *Condică*, Iordache Golescu face referiri la o serie întreagă de autori antici, și la surse lexicografice. Detaliem, în continuare, autorii și dicționarele pe care le-am identificat, dând în paranteză forma folosită de Golescu în lucrarea amintită.

Autorii citați de el sunt, în ordine alfabetică: Aristofan f. 100^{r}, Aristotel, f. 94^{r}, Atheneus din Naucratis (Athineu) f. 363^{v}, Dioscoride (Dioscorid) f. 98^{r}, Empedocle (Embedocli) f. 102^{v}, Euripide (Evripid) 102^{v}, Eustathius din Capadochia (Evstatie) f. 102^{v}, Galen (Galino) f. 363^{r}, Hesiod (Isiod) f.102^{v}, Hippocrat (Ipocrat) f. 104^{r}, Homer (Omir) f. 102^{r}, Licofron f. 118^{r}, Lucian (Luchian) f. 376^{r}, Nicocleus (Nicoclefs) f. 100^{r}, Pausanias (Pavsania) f. 110^{r}, Pindar f. 104, Platon, f. 100^{r}, Plinius (Plinie) f. 98^{r}, Plutarh f. 363^{v}, Polemarchus (Polemarh) f. 94^{r}, Sfântul Grigorie din Nazians (Grigorie) f. 116^{r}, Strabon (Stravon) f. 102^{r}, Teocrit (Θeocrit) f. 376^{r}, Teofrast (Θeofrast) f. 116^{r}, Xenofon f. 364^{r}. Așadar, pe lângă autori antici, apar și autori bizantini.

Modul de citare este acela asociat cu prepoziția *la* (ex. la Pindar f. 104), dând impresia unei culegeri directe a exemplelor de către autorul dicționarului.

O atentă privire asupra acestui mod de citare ne relevă identitatea cu menționarea unor dicționare, dintre care, cel mai des, este citat unul numit Varin[5] (ex. la Varin f. 94), ceea ce ne face să credem că Iordache a preluat, de fapt, exemplele din dicționarele consultate pentru alcătuirea propriului lui dicționar grec-român.

Am reușit să identificăm următoarele dicționare:

– Zaharia Calierghis (Calierghi) Ζαχαρία Καλλιέργη, *Ετυμολογικόν το Μέγα, ήγουν η Μεγάλη Γραμματική,* (Marele etimologic sau gramatica mare), Veneția, 1710.

– Cumas Constantin, (Cuma) Κωνσταντίνου Κούμα, *Λεξικόν δια τους μελετώντας τα των παλαιών Ελλήνων συγγράμματα, κατά το ελληνογερμανικόν του Ρεϊμέρου* (Dicționar pentru cei care studiază scrierile vechilor greci, după dicționarul greco-german al lui Reimarus (Friedrich Reimer), 1826.

– Constantinos Gheorghios (Gheorgie) (Γεώργιος Κωνσταντίνου Λεξικόν Τετράγλωσσον (Dicționar în patru limbi), 1790.

– Gazis Anthimios (Gazi) f. 376^{r}, Ανθίμιος Γαζής, *Λεξικόν ελληνικόν διηρημένον εις τόμους τρεις.* (Dicționar grec împărțit în trei tomuri), Veneția, 1809–1816.

– Hesychius din Alexandria (Isihie) f. 94^{r}, *Grammatica.* Ediție princeps, Veneția, 1514.

– Cornelis Schrevel (Screvelie) f. 102^{r}*, Lexicon manuale Graeco-Latinum et Latino-Graecum* (1654).

– Soudas? Souidas (Suida), *Suedae Lexicon*. (Ediții cunoscute la 1499, 1543, 1619, 1700).

– Vlandis Spyridonos (Vlandi) Σπυρίδωνος Βλαντή,*Λεξικόν ελληνικόν προς χρήσιν των περί τους παλαιούς συγγραφείς ενασχολουμένων*, με την επιμέλεια και

[5] Vezi mai jos acest nume și semnificația lui.

διόρθωση του (Dicționar pentru cei care studiază scrierile vechilor greci, după *Dicționarul greco-german* al lui Reimarus). Veneția, 1809–1816).

– Varinus Favorinus, (Varin) f.102^{r}, *Λεξικόν το Μέγα και Πάνυ Ωφέλιμον* (Dicționarul cel mare și foarte folositor), 1801.

Așadar, cu două excepții, și anume *Dicționarul* Suidas și *Grammatica* lui Hesychius din Alexandria, se poate vedea că Iordache folosește dicționare apărute în timpul vieții sale, altfel spus, lucrări pe care și le putea procura cu ușurință. Avansăm ipoteza că cel puțin aceste lucrări s-au aflat în biblioteca sa personală, din care nu pare să ni se păstreze piese, și despre care nu avem alte informații.

Să trecem acum la aspectul enciclopedic al *Condicii.*

Ni s-au părut, cu precădere, demne de relevat aspecte ale realităților agronomice din universul lui Iordache Golescu, având în vedere că își petrecea o mare parte din timp la conacul său de la Goleşti.

Ne-am oprit asupra câtorva cuvinte, și anume: *măr*, *vie* și *vin*.

Articolul *măr* apare în felul următor în ms. rom. BAR 847, f.134^{r}: „Măr, mere, rodul mărului, neut., șî pară să aseamănă la făptură, șî însemnează unele dintr-acele poame ce au semințe în mijloc, iar nu sâmburi. Însă merele cele mai multe sânt rătunde, la miaz, moale. Iar perele sunt, cele mai multe, lungurețe, prelungi șî la vârf alungite. Iar la miaz, mai tari decât merele. Merele sunt de multe soiuri. Cum mere domnești, adică cele mai mari mere. Mere crețești, adică crăiești, dă craiu, cele mai bune la mâncare, ce sunt dulci șî acrișoare. Mere călugărești, adică cele prelungi, cele lungurețe, ca perele, șî cu fața roșie, iar la gust, dulci. Mere paradise, adică cele mici șî cu miros frumos. Mere grase, adică cele ce li să vede zeama prin pielița lor, ca o grăsime. Mere pădurețe, adică cele dă pădure, dă munte, cele proaste, cele sălbatice, cu miazul tare șî la gust stifoase. Mere dulci. Mere acre. Mere pietroase. Mărul ce înflorește la dată cu smochinele. Mărul lupului, o buruiană ce ajută la lăuzie, la ușurința muierilor. Ca fața mărului, în chipul mărului. Merișor, -uri, vezi *cimișir*”.

În ms. rom. 845 BAR, avem articolul *vie*, la f. 36^{v}: „*Vie*, din cuv. ital. *vigna*, adică locul cel sădit cu viță αμπέλι, άμπελος, αμπέλιον, αμπέλειον, αμπελόφυτος γη, αμπελών, αμπελώνας, αμπελέων, αμπέλιων, αμπελουργείον, οινοπέδη, οινόπεδον, οινόφυτος, οοινόμήτον.

Vie mare. Vii nelucrate, netăiete. Dă vie, bun dă vie, dă viță. Lucrez la vie. Lucrător dă vie. Culegător dă vie. Lucrul viii, lucrarea viei. Dă lucrul viei. Meșteșiug dă lucrul viii. Născut în vie. Sădesc vie viță. Săditor dă vie. Păzitor-scăunaș-poporan dă vie. Mâncător, stricător dă vii. Viime, -i, adică mulțime dă vii. Viișoară, viicică, -cele (ca turturică). Vier -i, cel ce lucrează, cel ce păzește / f. 37^{r} 1. zice ca o pildă, arătându-ne că înșine, șî bine trebuie să căutăm dă vie șî dă celelalte că sine dă bun rod. 2. începătorul vieții, 3. via dă struguri, vie cu mari struguri, cu mari ciorchine, 4. pământ bun dă vie. Sap a doua oară via, vița. Netrebnic dă vie. Cu bune vii șî dibaciu la vii, la sădiri dă vii. Plin dă vii, cu multe vii. Vie sădită fără nicio linie, niciun răzor aruncată, risipită încoace șî încoló. Sădit cu vii. Deal plin dă vii. Ce are puține, mici vii, cu puține, mici vii.”

Tot în ms. rom. 845 BAR, la f. 48, avem articolul *vin*: „Vin amestecat cu untdelemn. Negustor dă vin. Ce mult iubaște vinul. Suirea, aducerea, cărarea vinului. Vas, vadră dă vin cu care scoate vinul din oarece. În cea îngreunat, ameț it, uimit dă vin. Cel îngreunat, ameț it, uimit dă vin. Ce petrece cu vinul. Udat dă vin, muiat dă vin. Are gust dă vin, ce are gust dă vin. Vin amestecat cu lapte. Vin amestecat cu saramură, ca un sos. Gust, încerc vinul. Gustă, încearcă vinul. Dă gustarea, dă încercarea vinului. Legătura, astupătura vinului. Orice vas dă vin, ca buțile, ca butoiu plus ca și celelalte. Ce primește vinul, primitor dă vin. Iau vin. Ce dă vin, oarece a pământului ce dă vin. Domnul sau stăpânul vinului. Strecor, curăț, limpezesc vinul. Pivniță dă vin. Ce vinde vin. Grai de stare ale vinurilor. Ce grăiește dăspre ale vinului. Fac cu miare amestecat șerbet de miere cu vin. Muma vinului, adică via plin de vin. De viță struguri. Ce are mustul vin. Multe vii spre a ne da vin. Ce suge, soarbe, vin. Ce s-rătăcește, s-ameț ește, să îmbată cu vinul. Dă vin oglindă. Vin bogat în vin, ce are mult vin. Fac, lucrez, la vin. Ce face, lucrează la vin. Facerea, lucrarea, vinului. Băutură de vin. Beau vin. Ce bea vin. Priveghetorul? pe la mese. Bun vin, ce vin de vin. Dă vin, am gust dă vin. Gustul mierii samănă a vin. Cumpăr vin. Scoț, vând vin din într-un sat. Fac oarece vin. Schimb, prefac oarece în vin. Îmbăt pe oarecine cu vin. Dă vin, cu vin făcut, curat. Ca vinul, în chipul vinului. Plăcintă, cocă, ca turtă cu vin. Ce păstrează vinul. Ce naște, ne dă vin. Ce schimbă, preface oarece în vin. Ce hrănește vin.

Vinometru, -ri (ca bâlciu) o măsurătoare, o unealtă cu care măsoară greutatea, tăria vinului.

Vinificație, -cății, meșteșug de a face vinu dă vin în vin / f. 49 1. Vin roșu. 2. Neguțător dă vinuri. 3. Vin ars, un fel dă rachiu foarte tare. 4. Vin dă struguri sălbatici, dă lăurișca, vin de flori, adică plămădit cu flori. 5. Nu beau vin, lipsă dă vin, dăpărtare dă vin, fără vin, cel ce nu bea vin, cel ce nu face, nu scoate vin, încerc vinul, torn, vărs vin din păhar la țărani, la oameni, vin ce fierbe, face spume când îl torni, umplu, înec, răstopesc cu vin. Ce aduce, cară vin. 6. Vas, urcior dă vin. 7. Vin dă bătrâni ce să dă pă la bătrâni. Vin dă rătunjoară, ce să face cu rătujoară. Vin dă iarbă dulce, dă rădăcină dulce. Vin dă morcovi, făcut ca vinul dă pelin. Vin dă lavandă. 8. Schimb, prefac oarece în vin. Ce urât, prost vin ne scoate, ne dă. Stă vinul din fiert se s-a a făcut mustul vin. Vinul ce a stătut din fiert. 9. Vin dă jaleș, cu jaleș, ca vinul dă pelin. În vin, plin cu vin, blagoslovit cu vin, cu vărsare dă vin ca la jărtfe. Flencănescu bând vin, în băuturi. Torn, vărs vin în pahar ca să bea oarecine și dau vin cu paharu. Vin dă teasc, dă tescovină. Dă vin, ce privește la vin, cel aproape de vin, cel pă vin. Îmbilșugare dă vin, timp vinos cu mult și bun vin. Sânt îmbilșugat dă vin. Gătit, jărtfit, săvârșît cu mult cu bun vin. Vin afumat. Rămășâța de vin ce rămâne pân pahare. Cu dulce vin, ce ne dă dulce vin. Vin dulce. Vin amestecat cu apă dă mare. Vin cu cimbru amestecat. Proastă stare a vinului, vin stricat. Bunătatea, bunătățirea vinului, ființa cea bună a vinului. Îmbilșugare dă vin. Vinul ce aduce greutate la cap. Plin, umplut dă vin. Vin dă smochine. Vin dă odagaiu, amestecat cu odagaiu. Vin amestecat cu apă spre băutură. Turnătura vinului în pahar spre băutură.

Cel ce toarnă vin în pahar, cel ce dă cu paharul să bea. Vin amestecat cu aromate, cu miroase, cu dregiuri. Vin dă cimbru. Vin dă maghiran sălbatic, vin amestecat cu cimbru, cu magheran. Neguțătoria dă vin. Vânz vin la cârciumă. Vânzător dă vin. Prăvălie dă vin. Vin dă gutui, amestecat cu gutui. Vin cu rășână. Torn, vărs vin la jărtfe. Vin dă mandragoră. Vin făcut, fiert, cu rădăcini, cu frunze dă mandragoră. Ce ne dă vin, dătător. Fântână, izvor dă vin ce izvoraște vin. Ce izvoraște, ne face, ne dă vin. Ce mult iubește vinul, ce să înveselește cu vinul. Vin dă miare, vin cu vin miare făcut, vin dă miare. Ce uraște vinul, ce nu-i place vinul, ce i-e scârbă dă vin. Uriciune, scârbă dă vin. Vinul ce să vărsa pă la jertfe, pă la pomeniri pentru îngăduiri. Vin dă iarbă mare, dă iarbă mare făcut."

Părăsind sfera agronomică, în care competența lui Iordache Golescu e clară, trecem la cea geografică. Din punct de vedere filologic se impun, la examinarea acestor articole, două observații, menite să accentueze faptul că autorul nu era și nici nu se pretindea un expert în domeniu, și anume: 1. Faptul că tratează numele proprii ca pe niște nume comune cu număr plural. 2. Atracția sa irepresibilă pentru numele colective cu sufixul *-ime*, derivare pe care o aplică uneori complet nepotrivit.

Articolul *Valahia* are următorul conținut (ms. rom. 845 BAR, f. 8^{r}): „Valahie, Vălăhii. Țara Rumânească să numește Valahie, care să zice șî Românie, Rumânie, care să coprinde între Dunere șî Transilvanie, alăturea cu Moldova, supt stăpânire turcească, în Evropa. S-au câștigat acest nume, după numele lui Flacul, pă carele l-a trimis împăratul Traian într-această țară cu treizeci dă mii dă oameni, spre a ara șî a semăna pentru trebuința oștirilor, când să bătea cu schithii șî sarmații. Βλαχία ce mai nainte să numea Dachia".

E locul aici să amintim o altă latură a creațiilor lui Iordache Golescu, paremiotica. Printre proverbele adunate de el se află și: „Fie pâinea cât de proastă, tot să cheamă țara noastră" (arată dragostea cea mare ce trebuie să aven către țara noastră[6])", sau „Dâmbovița, apă dulce, cine-o bea nu să mai duce (arată în adăvăr bunătatea Țării Românești, însemnând că, ce strein vine aici, nu să mai duce înapoiu, îndulcindu-să de ea)"[7].

Legat tot de Țara Românească este articolul care îi descrie conducătorul (ms. rom. 845 BAR, f. 144^{r}): „gospodar, domn, prinț șî prințip, ighemon șî stăpân, tot o înțelegere au, însemnează pă cel ce stăpânește o țară". Articolul acesta face practic un profil perfect plasat în timp al autorului, care pare să nu mai distingă între primul termen citat, un efect al dominației ruse, și următoarele trei, denotând o realitate superioară într-un clasament nobiliar, suprimată de Epoca Fanariotă, în fapt o dominație otomană directă.

Revenind la sfera geografică, să privim articolul *Viena* (ms. rom. 845 BAR, f. 38): „Vienă (ca arătură) cel mai mare, cel dă căpetenie oraș al Țării Nemțești, pă marginea Dunării, în care stă scaunul împărătesc care să zice și Beciu. Vienime, adică mulțime

[6] *Scrieri alese*, p. 236.
[7] *Ibidem*, p. 259.

dă vieni. Vienesc. Vieneascâ. Vienezime, adică mulțime dă vienezi. Vieneză. Vienesc. Vienezeascâ. Vienezește, adică ca vienezii.

Vom încheia cu o privire spre mitologie. Zeul *Bachus* (nu Dionisos) își găsește o bună reprezentare în ms. rom. 845 BAR, f. 3, după cum urmează: „Vah, domnul dumnezăul vielor șî bețivilor. Fac cântece, stihuri, pentru praznicul, pomenirea Vachului. Port în cap coșul cu cele trebuincioase pentru sărbătoarea praznicul pomenirea Vachului. Ce purta coșul cu cele trebuincioase la zărafele, la praznicele, la sărbătorile, la pomenirile Vachului. Chipul Vachului, a lui Dionis, ce la culesul viilor îl mânja, îl spoia pă obraz cu must, cu vin, închipuind pă bețivi, pă cei beți. Sărbătorez, prăznuiesc, fac pomenirea Vachului, îmbrăcat cu pialele dă pui de cerb, cu haine dă piale dă cerb. Sărbătorez, prăznuiesc, fac pomeniri, jărtfe pentru Vachul noaptea. Sărbătorile, praznicile, jărtfele pomenirile ce să făcea noaptea pentru Vachul, în cinstea Vachului. Vachul muntean cel după munți, ce să prăznuișete pă munți. Aproape dă Vachul, lângă Vachu, adică înverșunat, furios, nebun. Verhovnicul cântoreților, preoților Vachului. Domnul, stăpânul Vachelor, vachantelor. Înverșunat preot al Vachului. Vachant,-ți. Hrănitorul, doica Vachului. Dă hrănitorul Vachului. Ca un hrănitor al Vachului. Următorii, tovarășii, slugile lui Vachul, ce săre,a dănțuia cu părul pă ochi, ca păpăruda. /f. 4 Vacheu, cel ce joacă în danțurile Vachului.Vacșic. 9. cel mai mare piste praznicele Vachului. Sărbătoarea, praznicul lui Vachu, unde juca într-un picior sărind pă burdușe pline și unse cu undălemnu. Joc într-un picior sărind după burduș e ca la praznicul lui Vachu, cântă ca cântări strigători dă bețivi spre cinstea lui Vachu. Furie, nebunie dă Vachante, capiștea, biserica lu Vachul. 10. picior vacheu, la stihuri elinești. 11. bun dă jocuri, dă sărituri, la praznicele lui Vachu, jocuri și sărituri dăsfrânate la praznicul lui Vachu. Prăznuiesc, sărbez, sărbătorez praznicul lui Vachu, ce la fiezcare trei ani să făcea unde să urma cele mai urâte desfrânări și beții. Cel ce iubește jocurile lui Vachu, cele mai urâte și desfrânate jocuri șî sărituri. 14. mă înverșunez, strig, zbier ca Vachele dă multă băutură. 12. mic Vah sau prea mare Vah. 13. Mică Vachantă, Vachă. 14. Cel ce să împreunează cu Vachele. 15. baston, lance dă vacantă. Cu doo bastoane, lance dă Vacante. Arma, lancea Vachantelor. Ce privește la praznicul lui Vachu. Capiștea, biserica lui Vachu. Mă înverșunez dă beției și le întocma ca Vachu. Înverșunat dă beție întocma ca Vachu. 16. cânt cântecul Vachului, ca vachantele. Să ne trăiască Vachu! Fata fecioara ce striga „vivat!”, „ura!”, ce da chiote la praznicele lui Vah. Strigături, chiote dă „vivat!”, „ura!”, la praznicele lui Vachu. Cei ce prâznuia praznicele lui Vachu, bastir, bastis, nviarșunez pă oarecine la praznicul Vachului. Musafir dă praznicul Vachului. Musafiri dă praznicul Vachului. Dă praznicul Vachului, ce privește la praznicul Vachului. Musafirii, adunarea praznicului al lui Vachu. Mă înverșunez la praznicul Vachului. Sărbătorez praznicul, pomenirea Vachului. Jocurile, veselii, veseloasele ce să făcea noaptea la praznicul Vachului. Cel ce aduce în brațe icoana, chipul, idolul Vachului la praznicul lui. Cunună foarte mirositoare a Vachului. Dă Vachu, al Vachului, ce privește la Vachu, vachiricescu. Icoana, chipul, idolul Vachului. Strigarea cu chiote de mare veselie la praznicul lui Vachu. Mă înveselescu cu strigarea, cânt cântecul Vachului, al beției,

al beţivilor. Cu totul mă înverşunez ca Vachul după strigări. Sărbătoarea, praznicul, pomenirea Vachului, când ţinea toţi în chilnă stâlpiri dă zmochin".

Personalitate de mare intensitate și cultivat pe măsură, Iordache Golescu este un autor care dă măsura erudiției și talentului său fără a acorda prea multă importanță aspectelor de formă, deci, implicit, și unei rigori filologice. Faptul se datora și intervalului rezervat existenței sale pământești, săvârșită atunci când revoluția burgheză de la 1848 marca finalul unui mod de existență patriarhal, cum fusese și cel al marelui boier.

Considerăm că opera sa trebuie recuperată, mai ales pentru mărturiile pe care le tezaurizează în privința evoluției limbii române și a societății, în general.

BIBLIOGRAFIE

Surse manuscrise:
Ms. rom. BAR nr. 845, 847, 851, 852.

Surse edite:
Golescu, M, *Sigiliul cu legenda turcească a lui Iordache Golescu*, în „Cronica numismatică și arheologică", București, 1943, nr. 127–128.
Iordache Golescu. Scrieri alese (ed. Mihai Moraru, prefață Alexandru Rosetti), București, 1990.

IORDACHE GOLESCU'S ENCYCLOPEDIC VOCATION

(Abstract)

The present contribution is an attempt to add unkown data taken from some mansuscipts kept in the Libratry of the Romanian Academy (namely the Romanian mss no. 845, 847, 951 and 851) as to the real contribution to the history of Romanian culture and language of an important author, the high ranking boyar Iordache Golescu. Properly trained in what was a form of high education, namely the Princely Academy of Bucharest, Golescu was an erudite but not very realistic when the form of his major dictionary called *Condica Limbii Rumânești* (The Register of the Romanian Language) was concerned . This comprehensive encyclopaedia, yet to be published, is a very baroque kind of writing.

Cuvinte-cheie: Iordache Golescu, important autor român din secolul al XIX-lea, *Condica limbii rumânești*, o enciclopedie românească.
Keywords: Iordache Golescu, major Romanian 19th cent author, *Condica Limbii Rumânești* (*The Register of the Romanian Language*), a Romanian encyclopedia.

Institutul de Studii Sud-Est Europene al Academiei Române
Calea 13 Septembrie, nr. 13, sector 5, București
lia_chisacof@yahoo.co.uk